

Handläggare: Eva Svedman
Telefon: 08-508 10 320

Till
Östermalms stadsdelsnämnd, sammanträde
2011-11-24

Granskning av persontransporter och skolskjutsar - yttrande avseende revisionsrapport

Dnr:420-130/2011

Förvaltningens förslag till beslut

Östermalms stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen och översänder detsamma till Revisionskontoret.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Anna-Lena Christensson Österberg
avdelningschef

Sammanfattning

Revisionskontoret har genomfört en granskning av vissa stadsdelsnämnders persontransporter och utbildningsförvaltningens skolskjutsar. Östermalms sdf har granskats som en av fyra. En rad brister har noterats, vilka förvaltningen instämmer i. Granskningen, som genomfördes under sommaren 2011 visar att det vid de fyra granskade stadsdelsnämnderna saknades:

- rutiner och arbetssätt som säkerställer att samplanering av resorna sker
- att kontroller görs av om restiderna är rimliga i förhållande till resans längd
- att kontroller av att resorna verkligen har genomförts
- att avbokade resor debiteras på ett korrekt sätt

I ärendet beskriver förvaltningen hur de planerar att komma till rätta med bristerna. Bl a har arbetet med att ta fram väl fungerande rutiner redan påbörjats, liksom samverkan med andra stadsdelar för kunskapsöverföring.

Bakgrund

I början av oktober fick förvaltningen en revisionsrapport för yttrande senast den 30/11-2011 från Stadsrevisionen. Rapporten är en granskning av persontransporter och skolskjutsar. Revisorerna har i sin granskning noterat en rad brister i de granskade stadsdelsnämndernas hantering av persontransporter och uppmanar därför nämnderna att snarast vidta åtgärder i syfte att stärka den interna kontrollen.

Rapporten har överlämnats för yttrande till de berörda stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen, Rinkeby-Kista och Östermalm. Övriga stadsdelsnämnder har fått rapporten för kännedom.

Utbildningsnämnden och servicenämnden ska också yttra sig om rapporten.

Ärendet/liten text nedan berör Utbildningsförvaltningen och Serviceförvaltningen

Revisionskontoret har granskat hanteringen av persontransporter vid de ovan nämnda stadsdelsnämnderna och skolskjutsar vid utbildningsnämnden. Under år 2010 uppgick kostnaderna för dessa tjänster till närmare 150 mnkr.

Persontransporter förekommer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det rör sig om personer som har behov av transport för att kunna förflytta sig mellan hemmet och sin dagliga verksamhet.

Kommunernas skyldigheter att anordna skolskjuts regleras i Skollagen. Kommunerna ska anordna kostnadsfri skolskjuts om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållandena, elevernas funktionshinder eller någon annan särskild omständighet. Detta oavsett om eleven studerar i en kommunalt driven skola eller vid en friskola.

Syftet med revisionskontorets granskning har varit att bedöma om de fyra stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden har en tillräcklig uppföljning och kontroll av kostnaderna för persontransporter och skolskjutsar.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att stadsdelsnämnderna har en svag intern kontroll när det gäller uppföljning och kontroll av kostnaderna för persontransporter. Utbildningsnämnden har en säkrare hantering. Rutinerna för uppföljning och kontroll av friskoleelevernas skolskjutsar kan dock stärkas.

Stockholms stad har tecknat ramavtal med fyra transportföretag för persontransporter och skolskjutsar. Enligt revisionskontorets uppfattning är avtalet otydligt vad gäller prissättningen för sent avbokade resor, så kallade bomkörningar. Granskningen visar att priset för bomkörningar skiljer sig åt mellan de olika leverantörerna. Vidare framgår av avtalet att det vid samåkningar inte ska debiteras fler än en framkörningsavgift.

Revisionskontorets granskning visar att en av leverantörerna inte alltid ger samplaneringsrabatt utan i många fall debiterar framkörningsavgift för samtliga resenärer i fordonet.

Granskningen, som genomfördes i juni 2011 visar att det vid de fyra granskade stadsdelsnämnderna saknas:

- rutiner och arbetssätt som säkerställer att samplanering av resorna sker
- att kontroller görs av om restiderna är rimliga i förhållande till resans längd
- att kontroller av att resorna verkligen har genomförts
- att avbokade resor debiteras på ett korrekt sätt

De två skolor som ingått i granskningen lägger stor vikt vid att eleverna samåker. Vidare finns system för att kontrollera att resorna har genomförts eller att avbokade resor inte debiteras. Utbildningsförvaltningen har rekommenderat friskolorna att anlita en leverantör för att få största möjliga samåkningsvinst. Utbildningsförvaltningen genomför dock inte några kontroller av att resorna till och från friskolorna har genomförts eller att avbokade resor debiteras på ett korrekt sätt.

Serviceförvaltningen har kallat respektive leverantör till två uppföljningsmöten sedan avtalet trädde i kraft den 1 juli 2010. Vid dessa möten tas bland annat antal försenade hämtningar och andra typer av kvalitetsbrister upp. Inte någon av stadsdelsnämnderna har deltagit på dessa möten, vilket har gjort att mötena har haft begränsat värde.

Enligt revisionskontorets uppfattning är det angeläget att nämnderna snarast vidtar åtgärder i syfte:

- att stärka den interna kontrollen
- att se över sina beställningsrutiner för att få en bättre samordning av köruppdragen
- att kontrollera att resorna är genomförda

Följande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Har nämnderna rutiner för kontroll som säkerställer att handläggarna vid förvaltningen har aktuella uppgifter om vilka som är berättigade till persontransporter och skolskjutsar tillgång till aktuella avtal med leverantörerna samt uppgift om fastställda resplaner?

Svar:

Samtliga handläggare vet vilka klienter de har beviljat och beställt persontransporter till. De har också tillgång till aktuella leverantörsavtal. Fortbildning för samtliga handläggare avseende de mest relevanta uppgifterna i avtalen har påbörjats och kommer att vara pågående. Fastställda resplaner framgår av beställningen, enligt ovan.

2. Har nämnderna insyn och möjlighet att påverka reseplaneringen för att säkerställa att den är kostnadseffektiv med beaktande av att restiden för klienten eller eleven är skälig?

Svar:

Enligt avtal har beställaren/förvaltningen rätt att begära samåkning sk slinga, men för att kunna påverka reseplaneringen krävs att förvaltningen sammanställer samtliga aktuella

körningar/resor i en gemensam lista där handläggarna får tydliga uppgifter om avreseadress och mål för resan, dagar och tidpunkter samt vilket bolag som utför respektive beställning. Sammanställningen ska ligga till grund för ett mer effektivt utnyttjande av samåkningsvinster. Detta kommer att göras omgående.

3. Har nämnden rutiner som säkerställer att betalning endast sker för persontransporter och skolskjutsar där ett biståndsbeslut eller motsvarande ligger till grund, att resan skett enligt resplan, att förvaltningen faktureras enligt avtalat pris samt att betalning sker för faktiskt genomförda resor?

Svar:

I den mån det är möjligt finns rutiner för att säkerställa att betalning endast sker till resor där beslut finns. Men förvaltningen upplever att det i vissa delar, t ex om resan skett enligt resplan, är så gott som omöjligt att säkerställa, då bolagens fakturor hittills inte har varit tillräckligt informativa för att kunna följas upp. Bolagens fakturor är helt olika utformade, även prissättningen beräknas på olika sätt, vilket ytterligare försvårar för handläggarna. Dock har ett arbete inletts i vissa stadsdelsförvaltningar för att hitta gemensamma rutiner som undanröjer de svårigheter som idag finns inom just detta område. Östermalms stadsdelsförvaltning planerar att ingå i arbetet.

Den svårighet som förvaltningen i synnerhet uppfattar som komplicerad är den att följa upp om en resa överhuvudtaget har genomförts. Att kontrollera klientens närvaro i den dagliga verksamheten för samtliga debiterade resor innebär en orimlig tidåtgång. Det som förvaltningen kan se som möjligt i dagsläget är att utföra fler och bättre strukturerade stickprov, dvs samköra uppgifter från taxibolagens fakturor med närvarouppgifter från utförare av daglig verksamhet.

4. Redovisar nämnderna kostnaderna för persontransporter och skolskjutsar på ett enhetligt sätt?

Svar:

Troligen redovisas dessa kostnader olika då det på vissa förvaltningar redovisas som en del av kostnaden för daglig verksamhet, medan andra stadsdelar redovisar kostnader för persontransporter separat.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Socialtjänstavdelningen och har på sedvanligt sätt behandlats i det lokala handikapprådet och i förvaltningsgrupp.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Östermalms stadsdelsförvaltning har tagit del av rapporten och anser att den återspeglar en situation som är nödvändig att åtgärdas så fort som möjligt. Inte minst är det bekymmersamt med bristerna i upphandlingsavtalet med transportsportföretagen, men även fakturornas utformning och innehåll, bl a finns inget fast pris på sk bomkörningar. Rapporten visar också tydligt att det finns brister inom förvaltningen när det gäller

kontrollen av fakturor från transportföretagen och att väl fungerande rutinerna för detta saknas.

Förvaltningen menar att en grundförutsättning för att komma till rätta med den nuvarande situationen är att bristerna i avtalet undanröjs, såsom prissättning för sent avbokade resor, sk bomkörningar och att det vid samåkning inte ska debiteras fler än en framkörningsavgift. Risk finns att det vid samåkning där fler förvaltningar ingår debiteras mer än en framkörningsavgift. I detta har inte respektive förvaltning någon insyn.

Stadsdelsnämnden ska säkerställa att samplanering av resor sker. Vidare ska kontroller göras av att restiderna är rimliga i förhållande till resans längd samt att resan har genomförts och debiterats på ett korrekt sätt. Idag finns inte väl inarbetade rutiner som säkerställer att detta görs, men som tidigare nämnts har ett internt arbete redan påbörjats, liksom samverkan med andra stadsdelar för kunskapsöverföring.

Bilagor

1. Revisionsrapporten, Granskning av persontransporter och skolskjutsar.